

Demokrativärden och ekonomivärden i EU:s asylpolitik

En idéanalys av Dublinförordningarna II och III

Louise Wikström
Moa Persdotter

Abstract

Studien är en idéanalys av Dublinförordningarna från 2007 respektive 2014 och består av en kvalitativ och en kvantitativ analys. Idéanalysen är uppbyggd av två idealtyper som lagts över respektive förordningen som ett raster. Idealtyperna är tagna ur Lennart Lundquists teori om demokrativärden och ekonomivärden. I den kvalitativa analysen anlades respektive perspektiv som "glasögon" genom vilka förordningarna lästes upprepade gånger. Den kvantitativa analysen räknade ord och ordsträngar ur ett på förhand utvalt schema där vissa ord och ordsträngar ansågs vara indikatorer på en av de två grupperna av värden. En kortare bakgrund till Dublinförordningen ges, följt av en utförlig operationalisering av relevanta begrepp. De operationaliserade begreppen används för att konstruera de idealtyper som sedan används i analysen. Analysen problematiserar och funderar kring idealtyperna och kring huruvida det är demokrativärden eller ekonomivärden som är de bakomliggande värdena. Analysen visar att det är ekonomivärdena som till högst grad är representerade i Dublinförordningen från 2003 liksom i Dublinförordningen från 2013, vilket även är studiens slutsats.

Nyckelord: Asylpolitik, Dublinförordning, idéanalys, demokrativärden, ekonomivärden.

Antal ord: 9564

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Motivering av ämnesval	1
1.2	Syfte	2
1.3	Frågeställning	2
1.4	Formalia	3
1.4.1	Definitioner och begreppsanvändning	3
1.4.2	Disposition	3
2	Metod och material	4
2.1	Metod	4
2.2	Idéanalys och validitet.....	6
2.3	Material	7
2.4	Avgränsningar och urval	7
3	Teori	9
3.1	EU:s gemensamma asylpolitik och Dublinförordningarna	9
3.2	Vårt offentliga etos.....	10
3.3	Demokrativärden och ekonomivärden	11
3.3.1	Demokrativärden	12
3.3.1.1.	Politisk demokrati	12
3.3.1.2.	Rättssäkerhet	12
3.3.1.3.	Offentlig etik	13
3.3.2	Ekonomivärden	13
3.3.2.1.	Funktionell rationalitet	13
3.3.2.2.	Kostnadseffektivitet	13
3.3.2.3.	Produktivitet.....	14
3.4	Idealtyper.....	14
3.4.1	Demokrativärden	14
3.4.2	Ekonomivärden	15
3.4.3	Tabell över idealtyper.....	16
4	Idealtypsanalys av Dublinförordningarna	17
4.1	Kvalitativ analys.....	17
4.1.1	Dublin II	17
4.1.1.1.	Syftet med förordningen	17
4.1.1.2.	Administrativt arbete.....	18
4.1.1.3.	Kostnader	19
4.1.1.4.	Humanitärt omhändertagande	19
4.1.2	Dublin III.....	20

4.1.2.1.	Syftet med förordningen	20
4.1.2.2.	Administrativt arbete.....	21
4.1.2.3.	Kostnader	22
4.1.2.4.	Humanitärt omhändertagande	22
4.2	Kvantitativ redovisning av resultat	23
4.3	Jämförelse mellan kvalitativt och kvantitativt resultat.....	24
4.4	Bearbetade lagtexter	24
5	Slutsats	26
6	Referenser	28
6.1	Primärkällor.....	28
6.2	Sekundärkällor	28

Förkortningslista

CEAS	Common European Asylum System
Dublin I	Dublinkonventionen från 1997
Dublin II	Dublinförordningen från 2003
Dublin III	Dublinförordningen från 2013
EASO	Europeiskt stödkontor för asylfrågor
Eurodac	Eurodacförordningen
NPM	New Public Management

1 Inledning

Följande avsnitt inleds med en diskussion kring vårt ämnesval till uppsats och varför vi anser att det är ett relevant forskningsområde, samt dess problemområde i stort. Vidare följer syfte, frågeställning, avgränsningar, definitioner samt disposition.

1.1 Motivering av ämnesval

De senaste åren har debatten kring asylpolitik och flyktingmottagande varit högst aktuell. Detta gäller såväl i media som i mer vetenskapliga forum och artiklar. Asylpolitikens framträdande roll i debatten har många orsaker, varav en kan anses vara ökningen av högerextrema partier i många utav EU:s medlemsländer (Bildt, 2013). Artiklar som sammankopplar högerextremismen med asylpolitik är vanligt förekommande, så väl nationellt som på EU-nivå, vilket alla de hundratals träffar man får vid en enkel sökning på någon av de stora internetbaserade sökmotorerna. Asyldebatten har berört många aspekter, däribland aspekter kring mänskliga rättigheter och humanitär hjälp men även aspekter kring kostnaden för mottagandet och handläggningen av asylärenden (Bildt, 2013). Migrationsverket har presenterat en kostnadsrapport som visar på vanliga förekomsten av att asyl och handläggning av asylärenden diskuteras i termer av ekonomi och vinster (Migrationsverket 2, 2013).

EU har sedan senaste åren arbetat mot en enad asylpolitik, med en målsättning om största möjliga harmonisering på området i medlemsstaterna. Harmoniseringen av asylpolitiken tog fart 1990 då EU utformade Dublinkonventionen (hädanefter kallad Dublin I). Denna konvention blev början mot en mer gemensam asylpolitik inom EU. Dublin I syftade till att reda ut vilken medlemsstat som har skyldighet att pröva en ansökan om asyl. Målsättningen var att den asylsökande endast ska få sin ansökan prövad i ett land, nämligen i det land denne först uppger att den ämnar söka asyl (Regeringskansliet 1, 2014). Dublin I omarbetades rejält och antogs i sin nya utformning genom Dublinförordningen från 2007 (hädanefter kallad Dublin II). Som svar på de ökade högerextremistiska åsikterna har debatten kring arbetet mot gemensam asylpolitik tagit en ny törn då Dublinförordningen 2014 (hädanefter kallad Dublin III) antagits. Förordningen har problematiserats för att negligera såväl humanitära aspekter som mänskliga rättigheter. Å andra sidan har förbättringen vad gäller handläggningstider, effektivitet samt att det underlättat samarbetet och flyktingbördan för många medlemsstater lyfts fram som positiv (Min Blogg – Cecilia Malmström, 2012).

En tudelning i diskussionen kring Dublinförordningen kan skönjas, där en linje i debatten talar gott om harmoniseringen och initiativ kring den gemensamma asylpolitiken medan en linje talar om att kostnader och ekonomi nu ges företräde framför mänskliga rättigheter och den humana flyktingpolitiken. Dublinförordningarnas framträdande roll i debatt och de, i många fall, tudelade åsikterna kring dem fångade vår uppmärksamhet. Med splittrade bilder av förordningen och dess innebörd kom en undran kring vilka värden som faktiskt styr EU:s strävan mot en gemensam asylpolitik genom Dublinförordningen. Det är av största intresse vi med vår forskning syftat till att göra en utredning av de värden och värdegrunder som kan utläsas ur Dublinförordningarna.

1.2 Syfte

Uppsatsens syfte är att utreda huruvida det är demokratiska värden eller ekonomiska värden som präglar asylpolitiken i EU. Vi anser dessa värden vara viktiga att titta på då de speglar den tudelning av åsikter vi anser ha funnit i uttalanden om Dublinförordningarna. Vi syftar att granska Dublinförordningen II och Dublinförordningen III ur dessa två värdekategori, samt söka efter en eventuell förskjutning eller förändring i vilka av dessa värden som främst genomsyrar förordningarna. Studien är tudelad med en beskrivande och en jämförande ambition. Vi ser det av vikt att granska EU-lagtext då det finns ett allmänintresse i detta på grund av att människor påverkas på en politisk flerstegsnivå. EU-lagar berör människor på överstatlig, nationell, regional och till slut lokal nivå. EU-lagstiftning som berör asylpolitik berör dessutom människor utanför EU.

1.3 Frågeställning

Utifrån ovanstående problemformulering och syfte landar vi således i frågeställningen:

- Vilken av värdekategorierna tar störst plats i utformningen av EU:s asylpolitik genom Dublinförordningen?
- Har det skett en värdeförskjutning mellan utformningen av Dublin II och III?

1.4 Formalia

Nedan presenteras formalia kring studiens upplägg.

1.4.1 Definitioner och begreppsanvändning

Genomgående i vårt arbete har begrepp med krav på tydlig precision använts. Framför allt i vår metodologiska och teoretiska framläggning har vi ämnat förklara samt diskutera kring begrepp löpande i texten, men också ge vissa begrepp större utrymme med egen underrubrik. Detta för vikten av en tydlig operationalisering är vital då vårt arbete till stor del vilar på dessa begrepp. Vi vill också förtydliga att då vi benämner Dublinförordningen ”Dublin II” är det just Dublinförordningen från 2003 som syftas till, men då endast beteckningen ”Dublinförordningen” eller ”Dublinförordningarna” används, är det i anslutning till en diskussion kring idén och utvecklingen kring förordningen i sin helhet från 1990 till 2014.

1.4.2 Disposition

I avhandlingens första kapitel inleds arbetet med en diskussion kring studiens betydelse, dess syfte och precisering av frågeställning med grund i problemområdet, följt av avgränsningar och definitioner. Vidare i kapitel två presenteras vårt metodval, idéanalys, följt av det material vi valt att använda oss av. En grundligare genomgång av Lundquists teori om demokrativärden och ekonomivärden samt en utvecklande förklaring av begrepp och begreppsdefinitioner följer härpå i kapitel 3. Dessa teorier har använts för att konstruera våra två idealtyper baserade på de två teorierna. I sista kapitlet, kapitel fyra, lägger vi fram vår analys. Där appliceras idealtyperna på Dublin II och Dublin III, följt av ett resultat med de slutsatser vi kommit fram till.

2 Metod och material

I följande avsnitt presenteras valet av metod och material. Vi valde att lägga stor vikt vid beskrivandet av dessa delar, då forskningsresultaten väsentligen bestäms av den använda metodologin (Lundquist 2, 1993, s. 9).

2.1 Metod

Valet av metod skall grunda sig i en redogörelse för en uppfattning om vad vetenskapen bör ha som huvudsakliga syfte (Beckman, 2007, s. 11). Syftet med vårt metodologiska val var att möjliggöra en analys av de idéer som styr Dublin II och III, varför vi valde att använda oss av dels en kvalitativ och dels en kvantitativ idéanalys. Idéanalys syftar till att kunna säga något om vilka idéer eller ideologier som präglar en text och används inom både idé- samt ideologiforskning (Bergström & Boréus, 2012, s. 145). I denna studie arbetades med idéer och inte ideologier. Vi tittade inte på en specifik politisk ideologi som socialism eller liberalism utan på idéer eller värden som styr diskursen i vårt material. En idé kan enligt Bergström och Boréus definieras som en tankekonstruktion eller en föreställning om verkligheten (Bergström & Boréus, 2012, s. 140). De säger något om hur man bör värdera eller handla i särskilda frågor (Bergström & Boréus, 2012, s. 140). Hur man vidare väljer att studera idéer handlar om hur man klassificerar idéanalysen (Bergström & Boréus, 2012, s. 145). Idéanalys ses som en sammanvägning av syfte, frågeställning, analysredskap och analysteknik som kan användas i studiet av politiska budskap (Beckman, 2007, s. 11). Vårt syfte är att beskriva, vår frågeställning idécentrerad, vårt analysredskap idealtyper och vår analysteknik dels kvalitativ (beskrivande) och dels kvantitativ (jämförande). Enligt författarna kan en idéanalys ha syftet att beskriva, förklara eller att ta ställning i den aktuella problemformuleringen (Bergström & Boréus, 2012, s. 145). En beskrivande idéanalys har utgångspunkten att analysera idéer som förs i en debatt eller inom ett politikområde med ett eventuellt aktörsperspektiv (Bergström & Boréus, 2012, s. 146). Då syftet är en redogörelse för de idéer som genomsyrar Dublin II och III inom EU:s gemensamma asylpolitik, la vi vårt fokus på att beskriva materialet inom det specifika politikområdet med EU som aktör. Då vår studie uppfyller de tre kraven valde vi således att genomföra en beskrivande idéanalys. Metodvalet hänger också ihop med vårt syfte att göra en beskrivande studie kring de värden som till större del utformat Dublinförordningarna.

För att kunna beskriva materialet konstruerades ett analysinstrument. Inom idéanalys finns något som kallas för ”idealtyp” (Bergström & Boréus, 2012, s.

150). Begreppet brukar förknippas med sociologen Max Weber och är en slags tankekonstruktion som ger en bild av det som skall undersökas, genom att vara en extrembild utan empirisk motsvarighet i verkligheten (Becker, 2007, s. 28). Det hela går ut på att forskaren själv konstruerar idealtypiska föreställningar om det politikområde denne vill studera utifrån den idé eller det värde som valts (Bergström & Boréus, 2012, s. 150). Idealtyperna används sedan som ett raster, som ett nät, att lägga över de texter man vill studera (Bergström & Boréus, 2012, s. 150). Idealtyperna syftar till att förtydliga viktiga egenskaper hos det aktuella politikerområdet (Esaiasson m.fl, 2012, s. 140). Idéerna man vill undersöka placeras i förhållande till idealtyperna för att se hur väl de stämmer överens och därmed kan man urskönja vilka idéer som utgör störst genomslag i texten (Becker, 2007, s. 28). I vårt fall konstruerades två idealtyper med idealtypiska föreställningar om politikområdet EU:s gemensamma asylpolitik där den ena har Lennart Lundquists demokrativärden som idé och den andra har Lundquists ekonomivärden som idé (dessa värdekategorier redogörs för under rubriken ”Vårt offentliga etos”). Dessa idealtyper lades sedan som ett raster över Dublin II och Dublin III. Vi kunde då se vilken idealtyp de båda förordningarna stämde bäst överens med och om det var någon skillnad förordningarna emellan, och därmed svara på vår forskningsfråga.

Utformningen av idealtyperna görs i tre steg. Först väljer man ut vilka aspekter av politikerområdet idealtyperna ska svara emot, det vill säga man skapar fack som olika formuleringar, ord och ordsträngar från texten placeras in i (Bergström & Boréus, 2012, s. 150). Sedan beskrivs idealtyperna i löpande text var för sig utifrån dessa aspekter. Som sista steg presenteras idealtyperna i en sammanfattande tabell. De fack vi använde oss av var; *syn på syftet med förordningen*, *syn på administrativt arbete*, *syn på kostnader* och *syn på humanitärt omhändertagande*. Det som placerades in i dessa fack var formuleringar, ord och ordsträngar från Dublin II och III som kan kopplas till antingen demokrativärdena eller ekonomivärdena så som Lundquist definierar dem.

Vi gjorde både en kvalitativ och en kvantitativ analys. I den kvalitativa analysen läste vi förordningarna från början till slut. Först läste vi med idealtypen utformad av demokrativärden som ”glasögon” och sedan med idealtypen utformad av ekonomivärden. Vi presenterar i löpande text hur väl vi anser de två förordningarna stämmer in på respektive idealtyp utifrån våra fyra fack. I den kvantitativa analysen räknade vi ord och ordsträngar som indikerar på respektive värdekategori och idealtyp. De tre mest förekommande värdeorden för varje idealtyp presenteras i en tabell för de två förordningarna. Ifall en idealtyps värden förekommer väsentligt oftare än den andra kunde vi således säga något om vilken idealtyp som styr utformningen av förordningen. Vi ser det som en stor fördel för trovärdigheten i vårt resultat att vi genomförde bägge analyserna. Den kvalitativa handlar mer om att anlägga ett särskilt perspektiv, likt glasögon varigenom texten läses. Med glasögonen tar man sig an en viss åsikt, ett ställningstagande och ser hur väl texten överensstämmer med detta perspektiv. Den kvantitativa å andra sidan visar mer konkret på vilka värden i materialet som får mest utrymme. Vi anser att kombinationen av de båda tillvägagångssätten minskar risken för mätfel.

2.2 Idéanalys och validitet

Att jobba med idealtyper är ett tacksamt tillvägagångssätt. Bergström och Boréus ser det som att analysinstrumentet kan bringa ordning i det studerade materialet (Bergström & Boréus, 2012, s. 166). Lyckas man konstruera dem på ett lämpligt vis kan analysen gå smidigt och man kan urskönja ett mönster i stora mängder material. Vidare gynnar det systematisk jämförelse och komparativ analys om man gör dem riktigt (Bergström & Boréus, 2012, s. 166). Det är ur validitetssynpunkt viktigt att poängtera att idealtyperna inte är en spegel av verkligheten. De bygger inte på empiriskt material utan är fiktivt konstruerade urtyper. De är nexus av flera olika värden (Bergström & Boréus, 2012, s. 150). Poängen är inte att de beskriver existerande budskap utan att de tydliggör de skillnader vi anser väsentliga (Beckman, 2007, s. 29). En risk som finns i arbetet med idealtyper är att forskaren drivs till att tillskriva materialet något som inte finns, allt för att få det att passa in på idealtypen (Bergström & Boréus, 2012, s. 167). För att undvika att hamna i denna fälla och istället säkerställa reliabiliteten läste och bearbetade vi, utifrån vårt teoretiska analysinstrument, förordningarna ett flertal gånger vardera. Allt för att få ett konsekvent resultat. Vidare finns det en svårighet i avvägandet av en preciserat eller en generellt utformad idealtyp. Blir den för strikt kan många av formuleringarna i materialet hamna utanför facken men å andra sidan, är den för löst utformad tenderar formuleringar passa in i flera fack (Bergström & Boréus, 2012, s. 169). Båda delar gör att forskare tenderar att göra olika bedömningar vilket medför en bristande intersubjektivitet. Målet med idealtypen ska, likt all forskning, vara att de utformas lika oberoende vem som utformar dem (Bergström & Boréus, 2012, s. 170). Det är en fråga om rimlighet i utformningen av idealtyperna. Med denna vetenskap jobbade vi kontinuerligt genom studien med att fråga oss själva ifall våra tolkningar och definitioner var rimliga för att hålla idealtypen så balanserad som möjligt mellan dessa utopier. Vi har ämnat argumentera väl för våra tolkningar och slutsatser, då vi med vårt beskrivande av materialet menar att vi kan säga något om det, också haft i bakhuvudet att det kan stå i konflikt med hur en annan forskare skulle argumenterat för att texten skulle tolkats (Becker, 2007, s. 50).

Beskrivande studier sägs ibland betyda att man endast redogör för ett material. Med stöd av Ludvig Becker, som hävdar att, ”vetenskapliga beskrivningar inte återger ett material utan drar slutsatser om det” (Becker, 2007, s. 49) ger slutsatserna, vi med hjälp av våra idealtyper kunnat dra, studien vetenskapligt värde då det tillfört kunskap om det samhälle vi lever i. Kunskap om vad som skett mellan utformningen av Dublin II till Dublin III. Med idealtyperna som våra glasögon har vi haft förhoppningen om att kunna tillföra ny förståelse av vårt granskade material och där med dra vårt strå till forskningsstacken i detta ämne, vilket torde vara grundläggande skäl för en studie (Beckman, 2007, s.49).

Vi har i vårt val av metod även tittat på andra alternativa tillvägagångssätt. Inom idéanalys kan man också använda sig av dimensioner som analysverktyg. Det innebär att man ställer motpoler mot varandra, likt sparande kontra slösande, demokrati kontra diktatur etcetera (Bergström & Boréus, 2012, s. 157). Demokrati

och ekonomivärdena är inte varandras motsatser. Bara för att ekonomivärdena ej tar upp rättsäkerhet betyder det inte att den inriktningen eftersträvar en orättssäker stat. Som Lundquist menar måste båda delar av värdegrupperna beaktas inom offentlig förvaltning (Lundquist, 1998, s. 63). Detta visar på att de inte helt utesluter varandra. Att eftersträva helt motsatta värden samtidigt är ohållbart. Idealtyper passade sig därför bättre än dimensioner, då de två värdetyperna ofta står i motstridighet till varandra, men inte helt i motsats (Pierre & Sundström, 2009, s. 9).

2.3 Material

Då vi undersökt en eventuell värdeförskjutning av Dublin II respektive Dublin III, är det givet att dessa texter utgjort vårt huvudmaterial. Förordningarna valdes ut för att de dels är omdebatterad lagtext inom EU, samt för att denna typ av övergripande textdokument kan ge en god helhetsbild över de värden som styr EU:s asylpolitik. Förordningarna finns att ladda ned från EU:s hemsida och är generella dokument gällande för hela EU. Vi använde oss av den svenska översättningen. Det är inte förarbetena vi tittar på utan de färdigarbetade lagtexterna. Mer specifikt, är det val av ord, ordsträngar och formuleringar som eftersöks i studies. Vi behövde i viss mån läsa mellan raderna för att se vad som kan tänkas gömma sig bakom formuleringarna. Detta blir såklart en tolkningsfråga som färgas av vårt sätt att tolka, men vi ansåg att det viktigt att våga göra detta då man i den antagna lagtexten använder mer vaga och politiskt avvägda ordval. Texterna är antagna av många olika parter (stater) och det kan därför sägas, rent generellt, att de är relativt vagt hållna och generaliserade i sin utformning för att kunna passa många olika nationella asylsystem och nationella rättskulturer. Harmoniseringen av lagar inom EU är ett stort politiskt projekt, vilket även gör att förhandlingar och politiska förhandlingar mycket väl kan ha påverkat lagtexterna mot en mer slipad och generell utformning i sitt val av ord, därav ville vi se på texterna med kritiska ögon. Vi har också varit kritiska mot oss själva, kritiska till ifall det varit rimligt att tolka som vi gjort samt hela tiden frågat oss själva om vi kan tänkas ha missat något.

2.4 Avgränsningar och urval

På grund av den långa tidsfristen mellan reformeringarna, valde vi att inte titta på Dublin I utan att använda denna som vår bakgrundsvariabel. Vi fokuserade vår undersökning på Dublin II och III då vi begränsats av rent praktiska aspekter kring tid och uppsatsens givna omfång. Vidare har många förändringar i EU:s struktur och liknande skett sedan 1997. Givetvis har förändringar även skett mellan 2003 och 2014, men inte i lika stort omfång på grund av den kortare

tidsfristen. Ytterligare en aspekt är det faktum att varje ny Dublinförordning har gjort den föregående obsolet, och relevansen av att analysera ett dokument som varit dött i sju år ansåg vi vara låg. Vi har inte tittat närmare på några andra aspekter av Dublin II och III utöver själva lagtexten, då detta fallit utanför uppsatsens syfte. Finns det då ändå inte ett större material av intresse i frågan? En undran kring varför vi inte valt att gå in bredare och se till hela den omfattande diskussionen kring Dublinförordningarna kan finnas. Detta grundar sig i tidsbrist, då detta skulle bli en omfattande studie av material, men också i en önskan om att kunna mäta det vi faktiskt utgett oss för att vilja mäta. Implementeringen och tillämpningen av lagtexterna är en otroligt intressant aspekt, men detta område är alltför omfattande och svårämnbart. Varken förarbeten, nationell implementering eller användning av förordning, asylprocessen i sig eller de praktiska konsekvenserna i de olika staterna har setts över. Vi ville kunna göra en omfattande analys så att studien blev meningsfull och inspirerande för fortsatt forskning. Detta ansåg vi blev svårt att vidhålla ifall inte strikt urval och avgränsning gjordes. Vi valde att ge vår frågeställning en sådan karaktär så att materialet som studerades fick en tydlig koppling till de teoretiska utgångspunkterna. Den strikta avgränsningen skapade förutsättningar för operationalisering och styrker därmed studiens validitet. Tydligheten i vårt urval upprätthåller också kravet på reproducerbarhet.

3 Teori

Nedan följer arbetets empiriska bakgrund och teoretiska infallsvinklar.

3.1 EU:s gemensamma asylpolitik och Dublinförordningarna

Dublinförordningen gäller i samtliga av EU:s medlemsländer, samt i Norge och Island. Förordningen reglerar vilket land som har prövningsrätt i ett asylärende, där huvudprincipen är att det endast är möjligt att få prövning i ett av de länder som är anslutna till förordningen (Faktablad om Dublinförordningen, 2007:1). Dublin I, som infördes 1990, hanterade regler om att en asylsökande var tvungen att söka asyl i det första EU-land vars territorium som beträddes, och denna stat var tvungen att handlägga asylärendet (97/C 254/01). År 1999 skrev medlemsländerna under Amsterdamfördraget som syftade till att stärka EU:s inflytande över inrikesfrågor rörande bland annat jämställdhet, folkhälsa, socialpolitik och invandring (Europaportalen, 2014). Fördraget utökade möjligheterna för arbetet i skapandet av starkare gemensam asylpolitik inom EU. Som led i processen infördes Eurodacförordningen (hädanefter kallad Eurodac), ett komplicerat tekniskt datasystem, som gäller över hela EU (Toshkov – de Haan, 2013:663). Datasystemet möjliggör gränsöverskridande samarbete och för att kunna spåra och jämföra framför allt fingeravtryck, med syfte att avgöra om den asylsökande tidigare sökt asyl i annat land (Toshkov – de Haan, 2013:663). Tanken bakom detta system är att EU:s medlemsstater ska dela på den ekonomiska och fysiska bördan av asylsökande (Toshkov – de Haan, 2013:663). Medlemsstaternas solidariska ansvar involverar bland annat rena överföringar av asylsökande från en medlemsstat till en annan (Toshkov – de Haan, 2013:666). Vidare ersattes Dublin I av en ny Dublinförordning 2003 och blev därmed obsolet (hädanefter kallad Dublin II), och år 2010 upprättades Europeiskt stödkontor för asylfrågor (EASO) med huvuduppgift att underlätta arbetet i genomförandet av det gemensamma europeiska asylsystemet samt att stödja medlemsstater som är utsatta för särskilt tryck (Regeringskansliet 2, 2013). Tanken bakom detta system är att EU:s medlemsstater ska dela på den ekonomiska och fysiska bördan av asylsökande (Toshkov – de Haan, 2013:663). Medlemsstaternas delande på bördan involverar bland annat rena överföringar av asylsökande från en medlemsstat till en annan (Toshkov – de Haan, 2013:666). I Dublin II har förordningen utökats av ett antal regler som klargör vilken medlemsstat som har ansvar för att handlägga asylärendet, samt ett antal tillägg som hittas i andra lagtexter med minimikrav för boende, sjukvård etcetera under ansökningstiden ((EG) nr 343/2003). Då Dublin

II fått kritik för att vara för otydlig och inhuman omarbetades denna 2013 till Dublin III. Med den uppdaterade förordningen upprättade EU:s medlemsländer även Common European Asylum System (CEAS). Ett system, eller samlingsnamn, där bland annat Dublinförordningen och Eurodac ingår. Detta för att fortsätta underlätta upprättandet av en gemensam asylpolitik för ett område styrt av frihet, säkerhet och rättvisa, som är öppet för de som söker asyl på laglig väg ((EU) nr 604/2013). I Dublin III har familjebegreppet utökats och ett övervakningssystem har införts för att se hur väl medlemsländerna följer förordningen (Min Blogg – Cecilia Malmström, 2012).

3.2 Vårt offentliga etos

Då syftet med vårt arbete är att blottlägga de idéer, eller värden, som till huvuddel utmärks i Dublinförordningen valde vi att använda oss av de två värdegrupper Lennart Lundquist presenterar i sin teori om vårt offentliga etos. Dessa två grupper av värden utgör två olika perspektiv, man kan kalla det ”glasögon”, som vi granskade Dublinförordningarna igenom. Vår frågeställning är om Dublinförordningarna präglas av demokrativärden eller ekonomivärden. Då vi såg till fler än en förordning hoppades vi även kunna utläsa om det skett en eventuell förskjutning eller förändring i vilka av dessa två värden som främst genomsyrar förordningarna.

Lundquist har sedan lång tid tillbaka arbetat och forskat vid Statsvetenskapliga institutionen vid Lunds Universitet. I sin bok ”Demokratins väktare” (1998) bygger han upp en normativ idé om vilka värden som den offentliga förvaltningen bör styras och genomsyras av. Teorin är generell och applicerbar på all offentlig förvaltning, vilket EU utgör en del av. Det är en välkänd teori som flitigt används inom tidigare forskning vad gäller idé- och värdeanalys. Med offentlig förvaltning syftas i detta avseende på myndigheter som bereder och implementerar politiska beslut på olika nivåer. De används som instrument för att verkställa politikernas styrning (Lundquist, 1998, s. 24). Vad som skall anses offentligt är en diffus fråga med en emellanåt fin gräns om det som anses privat (Lundquist, 1998, s. 21). Offentligt i Lundquists mening syftar till de intressen och uppgifter som ansvaras av från statens, landstingens och kommunernas förvaltning. Hit hör exempelvis våra friheter som grundlagarna lovar oss, det vill säga, yttrandefrihet och tryckfrihet men också sådant som samtliga medborgare nyttjar i samhället som vård, skola och rättsväsende (Lundquist, 1998, s. 24). EU är därmed en stor del av den offentliga förvaltningen. Det offentliga har sedan lång tid styrts av värden och idéer om hur vårt samhälle bör styras utifrån ett gemensamma bästa (Lundquist, 1998, s.53). Dessa värden anser Lundquist vara uppdelade i demokrativärden och ekonomivärden och det är symbiosen dessa emellan Lundquist kallar för Vårt offentliga etos (Lundquist, 1998, s. 63). Etos syftar på etik och moral som knyts an till övergripande ställningar om hur staten bör agera (Lundquist, 1998, s. 53). De båda värdekategorierna har tre undervärden var. Demokrativärden representeras av *politisk demokrati*, *rättssäkerhet* och *offentlig etik*.

Ekonomivärden representeras av *funktionell rationalitet, kostnadseffektivitet och produktivitet* (Lundquist, 1998, s.63).

Det som enligt Lundquist särskiljer värdena åt är att samtliga värden måste beaktas samtidigt i det offentliga medan den privata sektorn endast kännetecknas av ekonomivärdena (Lundquist, 1998, s.63). Lundquist är av åsikten att vi i nuläget ser en förskjutning av denna symbios i det offentliga, att ekonomivärdena tenderar att ta övertaget. Lundquist påstår att sedan ett drygt decennium har denna idéströmning, som benämns ekonomismen, ”fullkomligt vält in över hela vår offentliga förvaltning” (Lundquist, 1998, s. 135). Jon Pierre och Göran Sundström, författare till ”Samhällsstyrning i förändring” (2009) menar att idésystem förändras i takt med att teknologiska, ekonomiska och ideologiska förändringar tar form. Externa händelser så som kriser leder till att systemen omprövas och revideras (Pierre & Sundström, 2009, s. 11). Detta syns bland annat i att värdeförskjutningen i tidigare forskning ofta förklaras av en utveckling sedan 1980-talet då västvärlden genomgått en förändring mot en mer privatiserad välfärd (Pierre & Sundström, 2009, s.7-8). En idé om att staten ska vara liten, effektiv och instrumentellt styrbar har dragit in som en våg med samlingsnamnet New Public Management (NPM) för de företagsinspirerade idéerna (Pierre & Sundström, 2009, s.7-8). Anhängare av nyliberalismens individualistiska demokratisyn menar att ”en politisering av område efter område i samhället riskerar att undergräva styrkan och vitaliteten i den verkliga demokratin” (Lundquist, 1998, s. 89). Man ser privatisering som ett alternativ till offentlig verksamhet där ekonomins position i samhället har blivit en av västdemokratiernas största fråga (Lundquist, 1998, s. 89). Offentliga sektorn bör som sagt enligt Lundquists teori genomsyras av båda värdekategorierna, det vill säga att det är riktigt att den offentliga förvaltningen strävar efter rationalitet, kostnadseffektivitet och produktivitet, men det Lundquist menar är att ekonomivärdenas förs fram ensidigt och inte i symbios med demokrativärdena (Lundquist, 1998, s. 136). Nedan ställs de två värdekategorierna upp i tabellform.

Tabell 1: Vårt offentliga etos

Demokrativärden	Ekonomivärden
Politisk demokrati	Funktionell rationalitet
Rättssäkerhet	Kostnadseffektivitet
Offentlig etik	Produktivitet

3.3 Demokrativärden och ekonomivärden

För att närmare förstå teorin om hur den offentliga förvaltningen skall bedriva sin verksamhet måste de sex värdena redogöras. Lundquist hävdar att begreppet Vårt offentliga etos är under ständig pågående diskussion och dess värden måste rekonstrueras utifrån många olika källor (Lundquist, 1998, s. 18). Begreppen bör ses som medel i att nå kunskap om sammanhang (Weber, 1977, s. 156). Det är

nödvändigt att definiera begreppen klart och tydligt då de historiskt kan förvandlas innehållsmässigt (Weber, 1977, s. 156).

3.3.1 Demokrativärden

Diskussionen kring demokrativärdena har sitt ursprung i både abstrakta och konkreta idésystem (Lundquist, 1998, s. 75). Underlaget för värdena varierar i abstraktionsnivå då de dels kommer från renodlade ideologier, som exempelvis socialism, men också från direkt konkret material som policyprocesser och lagstiftning (Lundquist, 1998, s. 75).

3.3.1.1. Politisk demokrati

Nationalencyklopedin definierar politisk demokrati som en styrelseform för staten och dess gemensamma angelägenheter (Nationalencyklopedin, 2014, ”demokrati”). Lundquist diskuterar kring värdet som ett politiskt system där man ser varandra som politiska likar, kollektivt suveräna och äger alla de egenskaper, resurser och institutioner man behöver för att styra sig själva (Lundquist, 1998, s. 76). Demokrati är inte ett statiskt tillstånd utan en förändrande och pågående process (Lundquist, 1998, s. 68). Lundquist ger exempel på vad politisk demokrati rent konkret skulle kunna innebära. Han ser öppenhet gentemot omgivningen angående vad förvaltningen företar sig samt chans till medborgarnas deltagande i förvaltningsprocesser som tydliga delar i värdet politisk demokrati (Lundquist, 1998, s. 91). Politisk demokrati handlar om lika möjligheter till medverkan och påverkan oavsett samhällsstatus, inkomst eller kön bland medborgare samt att denna medverkan och påverkan skall väga lika tungt (McCallister & White, 2009, s. 195).

3.3.1.2. Rättssäkerhet

Rättssäkerhet förknippas ofta inom statsvetenskapen med *the rule of law* (Lundquist, 1998, s. 102). *The rule of law* betyder att en stat erkänner limiterad makt och inriktar sig på relationen mellan det offentliga och medborgarna i dess samhälle (Rose, 2009, s.11). Rättssäkerhet kan sammanfattas som en lagbestämd måttfullhet i det offentligas makt över medborgarna (Lundquist, 1998, s. 102). Myndighetsutövning genom lagen men också under lagen. Med rättssäkerhet menas således att myndigheter som tillämpar lagen även själva lyder under lagar och regler om hur de skall arbeta och agera. Alla skall stå lika inför lagen och missbrukar det offentliga sin makt genom överträdelse anses det således orättssäkert.

3.3.1.3. Offentlig etik

Offentlig etik handlar om ett försök till att beskriva vad som bör anses som rätt och fel inom det offentliga (Lundquist, 1998, s. 92). Det handlar om skyldigheter och plikter samt de föreställningar om det gemensamma goda som handlingar grundas på och de effekter som blir utav dessa handlingar (Lundquist, 1998, s. 92). Lundquist menar att det finns en tydlig etisk roll i hur en offentligt anställd tjänsteman bör handla. Ämbetsmannen bör tillämpa de givna reglerna för förvaltningens processer och åtgärdssubstans, men alltid sätta viljan om ”att vara god” i första rummet (Lundquist, 1998, s. 93). Lundquist menar att tjänstemannen har ett ansvar i att reagera då processer eller beslut kan anses som omoraliska i det administrativa arbetet. En tjänsteman har som ansvar att vissla, det vill säga, agera mot felaktigheter inom förvaltningen (Lundquist, 1998, s. 93, 96). Exempel på offentlig etik är att stå emot mutor samt att avslöja korruption vart den än uppstår (Lundquist, 1998, s. 96).

3.3.2 Ekonomivärden

Gemensamt för de ekonomiska värdena är att de inte ser människor som medborgare i första hand utan som kunder, klienter samt brukare av ett eller annat slag (Lundquist, 1998, s. 64). I första hand skall alla frågor ses ur ett kostnadsperspektiv med effektivitet som huvudsakliga mål.

3.3.2.1. Funktionell rationalitet

Då målstyrning inom den offentliga sektorn blivit påtagbart mer viktigt syftar funktionell rationalitet till att man väljer de åtgärder som explicit leder till de uppsatta målen. Färdigheter som expertis och yrkesskicklighet avspeglas i detta sätt att tänka kring mål-medel-rationalitet (Lundquist, 1998, s.64). Rationalitet innebär således en föreställning om målinriktat beteende där den åtgärd väljs som ger bäst resultat, utifrån den handlades perspektiv (Rasch, 1997). Rationalitet förutsätter inte nödvändigtvis ett egenintresse i frågan, men de ligger ofta till grund för rationalitetsmodeller (Rasch, 1997).

3.3.2.2. Kostnadseffektivitet

Att kunna tjäna så mycket som möjligt på varje satsad krona innebär att utgifterna skal vara så låga som möjligt. Ett bredare perspektiv på kostnadseffektivitet syftar till att redovisa hur väl de uppsatta målen inom förvaltningen uppnåtts i relation till kostnaderna för att nå dit (Lundquist, 1998, s.64). För att exemplifiera kan man säga att de resurser som förvaltningen förfogar över ska användas på ett effektivt vis, så verksamheten maximerar sin prestation utifrån de givna ekonomiska förhållandena (Lundquist, 1998, s.64).

3.3.2.3. Produktivitet

Hur produktivt ett arbete är utfört handlar om hur lågt man kunnat hålla insatserna för en viss typ av åtgärd. Ju lägre insats för en viss typ av service eller kvalitét ju högre räknas produktiviteten (Lundquist, 1998, s.64). Av så lite input som möjligt ska så stor output som möjligt utvinnas. Under 1980- och 1990-talet uppkom en idé om att det vore mer produktivt ifall den offentliga serviceproduktionen skedde i marknadslänkande former och i samverkan med det civila samhället (Pierre & Sundström, 2009, s. 8). Ett konkret exempel på detta är uppkomsten av de vinstdrivande friskolor och privata sjukhus där medborgaren betraktas som kund snarare än medborgare.

3.4 Idealtyper

Nedan presenteras de två framtagna idealtyperna var för sig. Idealtyperna presenteras i enlighet med metoden utifrån valda aspekter av politikerområdet. Vi valde ut fyra aspekter eller fack idealtyperna skulle beskriva, relaterat till Dublin II och III som del av EU:s asylpolitik. Den första aspekten vi valde var *syn på syftet med förordningen*. Här fick idealtyperna ge svar på vad som är de bakomliggande önskningarna med utfallet av förordningen. Vi menar på att detta är grundläggande för mot vilken värdesyn man vill föra EU:s asylpolitik genom förordningen. Den andra aspekten som togs fram var *syn på administrativt arbete*. Vi såg i diskussionen kring värdena en tydlig konflikt kring hur offentliga tjänstemän ska sköta sitt arbete, samt att utfallet av asylprocessen till stor del hänger på det administrativa arbetet. Som tredje aspekt valde vi *syn på kostnader*. Asylpolitik kostar och kostnader måste regleras. Hur de regleras torde ha att göra med vilka värden man värderar högst. Som sista aspekt har valdes *syn på humanitärt omhändertagande*. Förordningen berör människor i en väldigt utsatt situation. Hur de bemöts anser vi utgöra en stor del i värdediskussionen. Aspekterna valdes utifrån diskussionen kring förordningen där de olika värdekategorierna ofta är motstridiga, samt i ett försök till både heltäckande och avgränsad bild.

3.4.1 Demokrativärden

En Dublinförordning utformad utifrån demokrativärden borde styras av idén att det gemensamma goda utifrån ett världsmedborgarperspektiv skall styra asylpolitiken. Alla har lika stor rätt till världens resurser och ingen skall behöva leva i fruktan för sitt liv. En asylprocess skall utgöras av rättssäkerhet stadgad i förordningen. Alla asylsökanden skall stå som likar inför lagen oavsett ursprungsland, status eller kön. Större ansvar bör tas för ensamkommande flyktingbarn då de kommer som omyndiga och inte kan representera sig själva.

Tjänstemän som handlägger ärenden bör arbeta med god moral och skynda långsamt. Ärenden ska inte dra ut på tiden men inga förhastade beslut på den asylsökandes bekostnad får dras. Artiklar ska vara utformade på ett sådant sätt att gemene man kan förstå samt med en strävan om att inget får ”falla mellan stolarna”. Det är av största vikt att använda givna resurser på bäst lämpat och rättvist vis utifrån det gemensamma bästa, men det går inte att sätta ett pris på ett liv. Att alla asylsökande behandlas som medborgare och inte som kunder eller klienter är viktigt för tilliten. De skall kunna vara delaktiga i den öppna processen där kontinuitet och transparens är A och O.

3.4.2 Ekonomivärden

En Dublinförordning utformad utifrån ekonomivärden borde styras av idén om produktivitet utifrån kostnadssparandetänk skall styra asylpolitiken. Alla människor har rätt till liv och allas liv är lika mycket värda, dock måste hänsyn tas med tanke på plats och ansvar för flyktingars etablerande i det nya landet. Att styra och jämna ut flyktingflödet jämt över EU är av största vikt, då det i enlighet med ekonomivärdena kan antas ligga i samtliga medlemsländers intresse att inte betala mer än vad de behöver. Alla skall ta lika ansvar då det är både kostsamt och tidskrävande med flyktinghandläggning. Det är viktigt att medlemsländerna tar lika ansvar att bära kostnaderna, vilka skall minimeras. I handläggningsarbetet är det viktigt med tydliga tidsfrister. Det får inte dra ut på tiden utan den asylsökande har rätt till snabba besked utefter tydlig mål-medel-rationalitet (se avsnitt 3.3.2.1). Åtgärder och beslut skall alltid bedömas efter den största möjliga nyttan, det vill säga rationellt utifrån dels den asylsökandes önskan men också den ansvariga myndigheten. Det är viktigt att tjänstemännen i första hand jobbar effektivt, då målet är det viktiga, inte resan dit.

3.4.3 Tabell över idealtyper

Nedan presenteras idealtyperna i tabellerad form.

Tabell 2: Idealtyper baserade på Lundquists teorier om vårt offentliga etos

	Syn på syftet med förordningen	Syn på administrativt arbete	Syn på kostnader	Syn på humanitärt omhändertagande
Demokrati-värdestypen	Förutsägbarhet, kontinuitet, rättssäkerhet, likabehandling	Öppenhet, sökandens rätt till information, givna samarbeten mellan medlemsstater, rätt till överklagan och domstolsprövning, oberoende, god moral	Sparande, eftertänksamhet, kvalité	Världsmedborgare, dialog, tydliga rättigheter, familjesammanhållning, solidaritet, omsorg, barnets bästa, likhet inför lagen, bevisföring
Ekonomi-värdestypen	Målstyrd, minska kostnader, effektivisera	Slutenhet, korta tidsfrister, ansökan prövas i en enda medlemsstat, samarbeten mellan medlemsstater kan upprättas efter hand	Utgiftsminimering, så lite input för så mycket output som möjligt, kvantitet, spara, rättvist	Den asylsökande, integritet, autonomi, prioritera ansvarsstatens intressen, lönsamhet

4 Idealtypsanalys av Dublinförordningarna

I denna del presenterar vi vårt resultat. Resultatredovisningen är uppbyggd på två huvuddelar: en kvalitativ del och en kvantitativ del. I den kvalitativa presenteras det resultat vi nådde då vi la de två idealtyperna över de två förordningarna som ett raster. Resultatet presenteras kronologiskt med Dublin II först och sedan Dublin III. De båda förordningarnas resultat är uppdelade efter de fyra fack vi utformat idealtyperna i.

I den kvantitativa resultatdelen räknade vi värdeord utifrån vad som indikerar mot de två idealtyperna. Vi redovisar de tre mest förekommande orden (med ett antal olika böjningar) för de två idealtyperna uppdelat på de två förordningarna.

4.1 Kvalitativ analys

Nedan följer en kvalitativ analys av Dublinförordningarna utifrån de skapade idealtyperna. Förordningarna presenteras var för sig sorterade efter de fyra konstruerade facken. Analysen granskar betydelsen av hur ofta de tre mest förekommande värdeorden och ordsträngarna från respektive fack förekommer i de två förordningarna.

4.1.1 Dublin II

I följande avsnitt redovisas den kvalitativa analysen för Dublin II utifrån våra fyra fack.

4.1.1.1 Syftet med förordningen

Dublin II syftar till att förtydliga det arbete Dublin I lagt grunden för. I huvudsak till att på ett tydligt och praktiskt sätt avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret att pröva en asylansökan ((EG) nr 343/2003). Tydligt står där om en strävan att upprätta ett gemensamt asylsystem med en gemensam asylpolitik med frihet, rättvisa och säkerhet öppet för dem som ansöker om asyl på laglig väg ((EG) nr 343/2003). Här urskilde vi en vilja att skapa ett rättssäkert system tillämpat för dem som styrs av och följer de lagar som berör politikområdet. Vidare ansåg vi urskönja en genomgående vilja att effektivisera handlägningsarbetet kring de

ansökningar som kommer in. Ett snabbare och mer praktiskt genomförbart handlingsätt skall eftersträvas ((EG) nr 343/2003). Det vill säga att handläggningen bör förenklas och ständigt utvärderas ((EG) nr 343/2003). Önskan att vilja minska antalet långdragna byråkratiska processer, samtidigt som man vill utvärdera mera av handlägningsarbetet resulterar i en idéparadox som skulle kunna anses härstamma från NPM. (Pierre & Sundström, 2009, s. 8).

Det talas vidare lite blygsamt om ansvar. Vem skall ta ansvar och hur skall det fastställas i de situationer där det finns tveksamheter? Det hänvisas till proportionalitetsprincipen. Principen innebär att EU-institutionerna har begränsade åtgärder inom angivna gränser för ett politikområde, vilket menas att förordningen inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret att pröva en asylansökan ((EG) nr 343/2003). Det talas således mer om målstyrning och EU:s aktsamhet för att överträda den nationella rätten än om ansvarsutkrävande i sig, som skall vara det övergripande syftet med förordningen.

4.1.1.2. Administrativt arbete

Det finns en tydlig syn på att det administrativa, som förordningen berör, skall fungera effektivt. Hur detta skall gå tillväga beskrivs genom att ansökan endast skall behandlas av en enda medlemsstat, den sökande skall underrättas utan dröjsmål och tydligt fastställda tidsfrister för olika förfaranden. Ett exempel på en sådan formulering finns i kapitel 5, artikel 17 där det går att läsa följande:

Om en medlemsstat som har mottagit en asylansökan bedömer att en annan medlemsstat skall ansvara för prövningen av denna ansökan, får den förstnämnda medlemsstaten så snart som möjligt och i vart fall inom tre månader från det att asylansökan lämnades in i enlighet med artikel 4.2 anmoda den senare medlemsstaten att överta den asylsökande ((EG) nr 343/2003).

Detta betraktade vi som tydliga ekonomivärden utifrån att effektiviteten står i centrum för det administrativa, inte hur ansvarig på myndighet rent praktiskt skall genomföra handläggningen. Målet är viktigare än medlen.

Förordningen har en egen klausul för administrativt arbete. I denna läggs stor tyngd på bevis. Exempelvis vid fastställandet av bevis vid en annan medlemsstats övertagande av en asylansökan. Dessa övertaganden skall också vidare göras med hjälp av utformade standardformulär ((EG) nr 343/2003). Detta anser vi tyda på en vilja att skapa kontinuitet och förutsägbarhet i det administrativa arbetet. Standardformulär är till hjälp för att garantera likabehandling, vilket är ett demokrativärde.

4.1.1.3. Kostnader

Myndighetsarbete och gränsöverskridande asylsamarbete är inte kostnadsfritt. Att upprätta en förordning som styr och fördelar ansökningar indikerar på en vilja att styra kostnader. I Dublin II talas det om att i en anda av solidaritet skapa jämvikt i ansvarsfördelningen mellan medlemsstaterna ((EG) nr 343/2003). Solidaritet kan direkt anses vara kopplat till demokrativärden, men vi försökte urskilja innebörden i dessa ord och förstod då att det handlar om att reglera ekonomiska bördor utifrån de som tar sig an de sökande och inte sökandes intresse i första hand. Det handlar om ekonomiska intressen snare än en oro för de i asylbehov.

4.1.1.4. Humanitärt omhändertagande

Det finns en önskan om att hålla ihop familjer som söker asyl, men denna önskan prioriteras efter ”den mån det är förenligt med de andra mål man vill uppnå genom att införa kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvar för att pröva asylansökan” ((EG) nr 343/2003).

Synen på sammanförandet av familjemedlemmar formuleras väldigt vagt. Formuleringar som bör kunna används då man beskriver ifall en medlemsstat kan frångå ansvarskriterier för att sammanföra familjer om det vill säga ”är nödvändigt av humanitära skäl” ((EG) nr 343/2003). Det blev väldigt tydligt för oss att ansvar och nationens egna (ekonomiska) intresse kommer i första hand, snarare än de ansökandes humanitära rätt att som familj få hamna tillsammans. Oftare pratas det om den som söker asyl som den asylsökande istället för tredjelandsmedborgare som söker asyl. Samtliga individer äger inte ett medborgarskap, utan det finns en andel människor som är statslösa. Omformuleringen från tredjelandsmedborgare till asylsökande kan tänkas åsyfta att även täcka in dessa individer i förordningens tillämplighet. Däremot beskriver Lundquist hur benämningen av individer i kontakt med det offentliga omnämns på olika sätt och skapar olika scenarion. Båda benämningarna ger ett intryck av ett vi och ett dem, men det förstnämnda indikerar även på den sökande som en kund snarare än en medborgare. Att se en människa som en kund inom det offentliga är något som starkt kopplas samman med NPM och ekonomismen (Lundquist, 1998, s. 137-140).

Förordningen har tilldelats en egen humanitär klausul (kapitel 4). I klausulen sägs att en ansökan kan prövas hos en icke ansvarig medlemsstat för att sammanföra familjemedlemmar ifall en asylsökande har en familjemedlem som står i beroende på grund av graviditet, svår sjukdom, allvarligt funktionshinder eller hög ålder ((EG) nr 343/2003). Vilket vi tolkar som ett demokrativärde då det kan anses indikera på det allmänna gemensamma goda.

Angående ensamkommande flyktingbarn nämns att de skall om möjligt sammanföras med släktingar, så länge det inte strider mot barnets bästa ((EG) nr 343/2003).

I kapitel 2, artikel 4 anges att den asylsökande skall underrättas skriftligen på ett språk som denne rimligen kan förväntas förstå. Detta visar på ett försök till

likabehandling, att information skall finnas på ett språk så att den berörde hålls underrättad kring vad som händer och sker i prövningen. Däremot tas ingen hänsyn till att den asylsökande eventuell inte kan läsa, och därför inte kan tillgodogöra sig informationen. I kombination med att tolk inte är en stadgad rätt enligt förordningen, kan detta ses som ett incitament till ett försök att effektivisera och få största möjliga output för minsta möjliga input. Vad gäller asylsökandens omhändertagande och rätt till information kan alltså båda värdekategorierna till viss del utläsas.

4.1.2 Dublin III

I följande avsnitt redovisas den kvalitativa analysen för Dublin III utifrån våra fyra fack.

4.1.2.1. Syftet med förordningen

Syftet med omarbetningen från Dublin II till Dublin III är framför allt av tydlighetsskäl. Efter mycket kritik från omgivning och implementeringsinstanser syftar man till att göra förordningen tydligare i vad som ska gälla angående vilken medlemsstat som ansvarar för en prövning ((EU) nr 604/2013). I kapitel 8 syns detta tydligt då där fastställs att om två stater är oeniga skal de vända sig till en kommitté, som fastställs av Europakommissionen, som lägger fram ett förlikningsförslag som parterna ej kan förkasta ((EU) nr 604/2013).

Det övergripande huvudsyftet är dock att fortsätta underlätta upprättandet av en gemensam asylopolitik för ett område styrt av frihet, säkerhet och rättvisa, som är öppet för de som söker asyl på laglig väg genom CEAS ((EU) nr 604/2013). Det är således demokrativärden som genomsyrar huvudsyftet med förordningen, då värdeorden tydligt indikerar på rättssäkerhet.

Det talas om ett effektivt skydd för att säkerställa den sökande individens rättigheter och rättssäkerhetsgarantier. Det läggs således stor vikt vid att upprätthålla ett rättssäkert system, men inte till vilket pris som helst- det måste ske under effektiva former ((EU) nr 604/2013). Ekonomismens prioriteringar lyser klart igenom.

Vidare finns det en motsägelse i resterande syftespunkter. En konflikt mellan att vilja effektivisera men samtidigt öka kraven på bevisföring i vem som skall pröva en ansökan eller överta en prövning. Det första anser vi syftar till ekonomivärden och det andra till demokrativärden. Att arbeta mer och striktare med bevisföring kommer göra arbetet mer rättssäkert, men det kommer också kräva fler resurser och göra arbetet å ena sidan mindre effektivt och andra sidan mer effektivt. Om man gör ett grundligt arbete första gången så kommer det inte finnas några tvetydigheter och arbetet kommer inte behövas göra om en andra gång, vilket så klart ses som effektivt och produktivt.

Upprättandet av Eurodac syftar till att underlätta tillämpningen av förordningen ((EU) nr 604/2013). Att korta ner tidsfrister samt att effektivisera

och förenkla handläggningen skall göras genom bättre kommunikation och bilaterala överenskommelser mellan medlemsstaterna ((EU) nr 604/2013). Det finns en önskan om kontroll och möjlighet till utvärdering, vilket kan kopplas till ekonomivärden och NPM (Pierre & Sundström, 2009, s. 7-8).

Det talas om vikten att dela på bördan av sökanden. Ett för tungt belastat system kan komma att äventyra smidiga funktioner samt kränka de rättigheter som den som söker asyl har enligt bland annat unionsregelverket på asylområdet ((EU) nr 604/2013). Stödkontoret är ännu en institution som upprättats för att underlätta arbetet. Detta skall fungera som en institution där medlemsstaterna kan samarbeta inom ramen av förordningen för att införa en process om tidig varning av belastade medlemsstater ((EU) nr 604/2013). Detta kan ses som ett svar på den kritik som Grekland fått (Min Blogg – Cecilia Malmström, 2012). Vikten av solidariskt ansvarstagande vittnar om en önskan att inte bara de asylsökande skall behandlas lika, utan också de ansvariga, nämligen medlemsstaterna. Det finns en tydlig risk av snedfördelning av prövningar då många av de krigsdrabbade länderna snarare gränsar mot södra Europa. Därmed måste fler avslag göras i dessa länder. I och med att flyktingar får lämna fingeravtryck när de ankommer till ett EU-land, kommer de sedan inte heller att åka vidare norr upp och söka asyl i och med att de då kommer skickas tillbaka till det första land de sökt asyl i med hänsyn till förordningens stadga om att ett ärende endast skall prövas i en stat ((EU) nr 604/2013).

4.1.2.2. Administrativt arbete

Som syftet med Dublin III tydligt anger skall det administrativa arbetet komma att underlättas med hjälp av införandet av både Eurodac och Stödkontoret. Att få till ett effektivt handläggningsarbete med nedkortade tidsfrister och snabba svar är ett måste. Ofta återkommer formuleringar som berör ansvar. I artikel 36 går att läsa ”medlemsstaterna får sinsemellan ingå bilaterala överenskommelser om hur denna förordning skall tillämpas i praktiken och därmed underlätta dess genomförande och göra den effektivare” ((EU) nr 604/2013).

Detta anser vi tydligt indikerar på att målen helgar medlen. Det är de ekonomiska värdena med effektivitetskravet i spetsen som styr hur medlemsstaterna skall samarbeta med politikområdet. I Dublin II benämns inte strävan efter en gemensam asylpolitik med något särskilt samlingsnamn, i Dublin III har det fått beteckningen CEAS vilket står för Common European Asylum System ((EU) nr 604/2013).

Personuppgifter skall behandlas på ett sätt som garanterar att den sökandes rättigheter inte kränks och allt handläggningsarbete är styrt av olika angivna tidsfrister där man ibland använder sig av uttryck som utan dröjsmål eller skäligen tid. Dessa uttryck används då en fast tidsfrist inte kan ges av olika anledningar, men syftar ändå till att handläggningen skall ske så snabbt och effektivt som möjligt. Att få en garanti för att den asylsökandes rättigheter inte kränks samt fasta handläggningstider och beslut inom rimlig tid kan anses vara rättssäkert, vilket indikerar på att demokrativärden kan spåras här. I kravet på snabb och

effektiv handläggning finns däremot en inneboende risk exempelvis för bristande utredning på grund av tidsbrister. När effektiviteten sätts i första rummet kan det indikeras på att ekonomivärden kan spåras här. Handläggningstider och effektivitet kan indikera båda värdena.

4.1.2.3. Kostnader

Då tydligare reglering anges för hur man skall sköta fördelningen av ärenden mellan medlemsstaterna görs således också ett försök till att styra kostnaderna. En vilja att medlemsstaterna skall tillhandahålla Europakommissionen (Eurostat) statistik om tillämpningen av förordningen ((EU) nr 604/2013). Detta indikerar på målstyrning där man vill kunna mäta hur väl man lyckats med tillämpningen rent siffermässigt.

Vidare regleras också att kostnaderna för en överföring skall bäras av den medlemsstat som överför den sökande ((EU) nr 604/2013).

4.1.2.4. Humanitärt omhändertagande

Det finns inte en specifik klausul som kallas humanitärt omhändertagande utan ett antal nya artiklar som ingående behandlar humanitärt omhändertagande. Till exempel kan nämnas artikel 14 angående rätt till information, artikel 16 angående personer i beroendeställning, artikel 28 angående förvar, artikel 31 angående utbyte av relevant information innan en överföring genomförs samt artikel 32 angående utbyte av uppgifter om personers hälsotillstånd innan en överföring genomförs ((EU) nr 604/2013).

I förordningen läggs större vikt vid bestämmelser som rör hanteringen av ensamkommande flyktingbarn och sammanföring av familjemedlemmar. Familjebegreppet har utökats och för ensamkommande flyktingbarn har den ansvariga medlemsstaten ansvar för barnet tills denne kommit i en vuxen släktings sällskap ((EU) nr 604/2013). Vidare om den underårige har släkt i flera olika medlemsstater skall den ansvariga medlemsstaten se till att barnet hamnar hos de släktingar i det land som anses som barnets bästa ((EU) nr 604/2013). Här är det tydligt att barnets bästa sätts i första rummet och inte den ekonomiska frågan, med tanke på att släktingarna kan befinna sig i länder olika långt ifrån den ansvariga staten.

I Dublin III har man utökat från att personen som söker asyl skall ha tillgång till information skriftligen på ett språk denne förväntas förstå till, att om så behövs för dennes förståelse skall information även kunna ges muntligen, till exempel i samband med en eventuell personlig intervju med den sökande ((EU) nr 604/2013).

4.2 Kvantitativ redovisning av resultat

Nedan visas det kvantitativa resultat vi kommit fram till då vi läst förordningarna från början till slut, inklusive de syften som anges som anledning till upprättandet av respektive förordning. Vi har för hand räknat antal gånger nedanstående ord nämns i respektive förordning. De ord vi valde ut är de tre ord eller ordsträngar (med ändelser och böjningar) som förekom mest frekvent. Många ord uppkom en eller ett fåtal gånger, eller med ord som inte riktigt kunde sättas som synonymer. Därav valde vi, för att inte få en milslång lista utan en som faktiskt mätte det vi önskat mäta, att begränsa oss till nedanstående.

Tabell 3: Redovisning av antal nämna värdeord i respektive förordning

		Dublin II	Dublin III
Demokrativärden	Rättsäkerhet, rättvisa, rätt, rättsliga, rättsligt, rättigheter	8	53
	Tredjelandsmedborgare, tredjelandsmedborgaren	9	13
	Bevis, Beviskrav, bevisning, bevisvärde, evidensbaserad	12	15
Ekonomivärden	Snabbt, utan dröjsmål	4	5
	Den asylsökande, den sökande, sökanden	46	32
	Effektiv, effektivt	2	11

Resultatet visar på att demokrativärdena till stor del fått lika stort utrymme i båda förordningarna, trots att Dublin III är mer omfattande, längre och upprättad med syfte att förtydliga Dublin II. Vi ser att ord som indikerar på rättsäkerhet dock har ökat avsevärt i Dublin III. Det intressanta med det resultatet är att det är i sambandet nationell rätt som ordet rätt uppkommit flest gånger ((EU) nr 604/2013). Det talas mindre om den gemensamma rätten och mer om medlemsländernas individuella nationella rätt.

Vad gäller ekonomivärdena sker en intressant förändring i och med Dublin III. Här slutar vederbörande som söker asyl kallas den asylsökande och man använder termen sökande i stället. Då syftet med detta arbete inte var att göra en diskursanalys har vi inte behandlat det närmare, men det är synnerligen intressant att man valt en ny benämning. Vidare ser vi att användandet av orden effektiv och effektivt ökat avsevärt, vilket är klara ekonomisk värdeord.

Att den nationella rätten, och därmed det nationella intresset, fått större utrymme samtidigt som kravet på effektivitet, är de stora förändringar som pekar

på att Dublin III genomsyras av ekonomivärden till större del än vad Dublin II gör.

4.3 Jämförelse mellan kvalitativt och kvantitativt resultat

I de båda undersökningsmetoderna fann vi att ekonomivärdena är de som dominerar utformningen av Dublinförordningen. Detta resultat stärker därmed Lundquists tes om att ekonomivärden håller på att få övertaget i de offentliga institutionerna. Att tudela undersökningen som vi gjort gjorde det möjligt att blottlägga saker man inte hade upptäckt om man endast gjort en av de två. Att läsa förordningarna med de olika ”glasögonen” gjorde att vi såg i vilket sammanhang de olika värdeorden satts. Detta syntes inte då vi endast räknade orden, medan ordräkning gav ett mätbart värde att jämföra. Att ordet *rätt* uppkommit fler gånger i Dublin III pekar ju som sagt på ökat krav på rättsäkerhet, men när vi gjorde den kvalitativa undersökningen såg vi ordet i dess sammanhang. Vi såg då att i majoriteten av fallen pratas det om nationell rätt och inte gränsöverskridande rätt. Att det handlar om den ansvariga medlemsstatens rätt och inte den asylsökandes rätt. Det kan alltså konstateras att den kvantitativa metoden gav en god överblick och en bra inledande förståelse för konstruktionen av Dublin II och Dublin III. Däremot var det i den kvalitativa analysen som orden fick sitt sammanhang och den bredare förståelsen för lagtexterna framkom.

4.4 Bearbetade lagtexter

Det är viktigt att vara kritisk till sina resultat i en studie. Resultaten i vårt fall bygger på en studie av två olika lagtexter som härrör från EU. Överlag kan sägas att lagtext är dokument med hög dignitet och en text som många såväl efterföljer som arbetar med. Det som i vissa fall kan vara svårt med studien av dessa typer av texter är att de är väldigt bearbetade. Förordningarna är framtagna genom långa förhandlingar där varje ord har vägts på guldvåg. Dessutom har förordningen omarbetats två gånger och under flera år för att få fram en önskvärd text, samt alla år av omfattande textarbetade innan Dublin I kunde fastställas. I såväl framtagningsprocessen som i användandet av lagtexten är det många berörda parter, därav blir lagtexten vanligtvis generell och vagt formulerad för att hålla tolkningsutrymmet så brett som möjligt men ändå söka upprätthålla någon form av konkretion. Exempelvis kan här påvisas formuleringar såsom ”utan dröjsmål” och ”inom rimlig tid”, vilka egentligen inte säger så mycket utan är öppna för tolkning.

Det är dessutom så att denna typ av gränsöverskridande lagtext kan antas vara särskilt försiktigt formulerad och ha en hög grad av generaliserande. Detta för att

ingen stat önskar förbinda sig gentemot en annan stat eller EU utöver vad som är nödvändigt. Resultatet när ingen stat vill förbinda sig till alltför betungande åtagandet blir då att man hellre förbinder sig till en lagtext med en vagare och mer generell natur i sitt språk.

Vi har haft en svårighet med att bryta igenom lagtexten och dess budskap, då den vid en första anblick ter sig otroligt korrekt och välformulerad. Trots den bearbetade texten med dess relativt generella innehåll upplever vi att idealtyperna gav goda analysverktyg för att kunna besvara vår frågeställning.

5 Slutsats

I detta avslutande skede ser vi det väsentligt att åter vända fokus mot vårt syfte och vår frågeställning för att på så vis kunna knyta ihop arbetet. Vi frågar oss därmed vilka värden som utformat Dublinförordningen och om det skett en värdeförskjutning mellan Dublin II och III. Lämpligt är det därmed att se till det ovanstående resultat vi presenterat.

Som resultatet visar är problematiskt att kunna säga att än den ena än den andra värdekategorin styr utformningen av förordningarna. Precis som Lundquist menar så skall både demokratiska och ekonomiska värdegrunder urskönjas i den offentliga sektorn (Lundquist, 1998, s.63). Vad vi dock tydligt sett är en värdeförskjutning mellan de två förordningarna från 2003 respektive 2013. Som Cecilia Malmström, ledamot av Europeiska kommissionen, skrev på sin blogg 2012 om förändringarna i och med Dublin III är tanken ”att det nya systemet ska garantera rättssäkerhet och human behandling av den enskilde och en likvärdig effektiv handläggning. Då kan också alla 27 medlemsländer ta ett ansvar” (Min Blogg – Cecilia Malmström, 2012). Med vårt val av metod såg vi denna strävan mot en mer human förordning lysa igenom starkt, då vi granskade och jämförde de två lagtexterna utifrån både kvalitativt och kvantitativt tillvägagångssätt. Att vi med våra två olika mätinstrument kommit fram till lika resultat säger något om vårt resultats trovärdighet. Beroende på vilka glasögon man bär kan värdena byta skepnad. Det gäller att försöka se förbi det uppenbara och ”läsa mellan raderna” vilket vi upplever att vi lyckats göra.

En önskan om ett mer harmoniserat EU vad gäller asylpolitik, ökad rättssäkerhet och nya krav vad gäller muntlighet och regler kring att hålla samman familjer är de stora förändringarna. Detta kan i praktiken komma att leda till komplikationer då det är steg som tar tid att genomföra hos de myndigheter som använder och implementerar Dublin III. Att genomföra förändringar i rutiner kring handläggningar och säkerställa att nationella tillvägagångssätt överensstämmer med förordningen kan vara svårt att få att överensstämja med målsättningar om effektivare eller snabbare handläggningar vad gäller tidsaspekten.

Vi ser det av värde att diskutera denna studies resultat och analys betydelse för vidare forskning. Vi har bara beskådat en liten del av den omfattande gemensamma asylpolitiken inom EU. För vidare studier torde det vara av intresse att se över större delar av området och huruvida även de styrs till störst del av ekonomiska värden eller inte. Kanske kan man då på ett mer allomfattande vis säga något om ifall de ekonomiska värdena håller på att erövra de offentliga institutionerna. Det är självfallet även av största vikt att studera hur Dublin III tar sig uttryck i praktiken, samt om de praktiska konsekvenserna förändrats något från Dublin II. Vi har endast studerat det teoretiska med förordningen, och det torde vara allmänt

känt att mellan teori och praktik kan finnas diskrepanser då teorin inte leder till önskad praktik eller då praktiken är rent felaktig i relation till teorin. För att exemplifiera skulle det vara intressant att göra en fallstudie kring hur implementeringen ser ut i Sverige, genom att förslagsvis se till hur man väljer ut de släktingar som anses mest lämpade för ett ensamkommande flyktingbarns bästa. Om det finns släktingar i ett grannland till den ansvariga medlemsstaten, kommer de av ekonomiska skäl då att prioriteras även om bättre lämpade släktingar finns i ett land på längre avstånd? Vidare har vi inte tittat närmare på vilka personer som specifikt utformat förordningen. Lundquist hävdar att ekonomer ser till de ekonomiska värdena, jurister till rättssäkerhet och endast statsvetare till politisk demokrati och offentlig etik (Lundquist, 1998, s.75). Detta skulle kunna speglas i vilka som sitter och har utformat förordningen och därav vara en god utgångspunkt för vidare forskning.

6 Referenser

6.1 Primärkällor

(EG) nr 343/2003 = Europeiska Unionens Råd, 2003. Dublin II. ”Om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat”. Bryssel: Europeiska Unionens Råd. Tillgänglig:

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:050:0001:0010:SV:PDF)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:050:0001:0010:SV:PDF](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:050:0001:0010:SV:PDF) Hämtdatum: 2014-05-05

(EU) nr 604/2013 = Europaparlamentet och Europeiska Unionens Råd, 2013. Dublin III. ”Om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat (omarbetning)”. Bryssel: Europaparlamentet och Europeiska Unionens Råd. Tillgänglig:

<http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:180:0031:0059:SV:PDF> Hämtdatum: 2014-05-05

97/C 254/01 = Europeiska Unionens Råd, 1997. Dublin I. ”Konvention rörande bestämmandet av den ansvariga staten för prövningen av en ansökan om asyl som framställts i en av medlemsstaterna i de Europeiska gemenskaperna – Dublinkonventionen”. Bryssel: Europeiska Unionens Råd. Tillgänglig:

[http://eur-](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41997A0819(01):SV:HTML)

[lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41997A0819\(01\):SV:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:41997A0819(01):SV:HTML)

Hämtdatum: 2014-05-05

6.2 Sekundärkällor

Beckman, Ludvig, 2005. *Grundbok i idéanalys*. 1:a uppl. Stockholm: Santérus Förlag

Bergström, Göran & Kristina Boréus, 2012. ”Idé- och ideologianalys”, i Bergström, Göran & Kristina Boréus (red.), *Textens mening och makt: Metodbok i samhällsvetenskaplig textanalys*. Lund: Studentlitteratur, s. 139-175

- Bildt, Carl, 2013. *Främlingsfientlighet och Europafientlighet är släkt* [elektronisk] <http://www.dn.se/debatt/framlingsfientlighet-och-europafientlighet-ar-slakt/>. Hämtdatum: 2014-05-21
- Esaiasson, Peter, Henrik Oscarsson, Mikael, Gilljam & Lena Wängnerud, 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4:e uppl. Stockholm: Norstedts juridik.
- Europaportalen – Hemsida, [elektronisk], 2014. Tema > Amsterdamfördraget. Tillgänglig: <http://www.europaportalen.se/tema/amsterdamfordraget>. Hämtad: 2014-05-21
- Mcallister, Ian & Stephen White, 2009. "Conventional citizen participation", i W. Haerpfer, Christian, Patrick Bernhagen, Ronald F. Inglehart & Christian Welzel (red.), *Democratization*. Oxford University Press, s. 186-200
- Migrationsverket 1, Hemsida, [elektronisk] 2013. Vid gränsen. Tillgänglig: <http://www.migrationsverket.se/Privatpersoner/Skydd-och-asyl-i-Sverige/Asylregler/Fran-ansokan-till-beslut.html?state=view&skip=1&sv.url=12.5e83388f141c129ba63a2b8> Hämtdatum: 2014-05-16
- Migrationsverket 2, [elektronisk] 2013. *Verksamhet och kostnadsprognos 2013-07-23*. Tillgänglig: [http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba6312d97/1381926428718/Migrationsverkets+prognos+4\(13\).pdf](http://www.migrationsverket.se/download/18.5e83388f141c129ba6312d97/1381926428718/Migrationsverkets+prognos+4(13).pdf). Hämtdatum: 2014-05-21
- Min Blogg – Cecilia Malmström, Hemsida, [elektronisk] 2012. Vi kan göra mer. Tillgänglig: <https://ceciliamalmstrom.wordpress.com/tag/dublinforordningen/> Hämtdatum: 2014-05-15
- Mink, Júlia. "EU Asylum Law and Protection: Revisiting the Principle of Non-Refoulement and the Prohibition of Torture and Other Forms of Ill-treatment Human Rights". *European Journal of Migration and Law* No. 14 (2012) s. 119-149.
- NE – Nationalencyklopedin, Hemsida, [elektronisk] 2014. Demokrati. Tillgänglig: http://www.ne.se/lang/demokrati?i_h_word=politisk%20demokrati Hämtdatum: 2014-05-05 <politisk demokrati <demokrati
- Rasch, Bjørn Erik, 1997. "Rationalitet" I Goldmann, Kjell, Mogens N. Pedersen & Øyvind Østerud (red.), *Statsvetenskapligt lexikon*. Stockholm: Universitetsforlaget
- Regeringskansliet 1 – Hemsida, [elektronisk], 2014, Migrations- och asylpolitik. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/9685>. Hämtdatum: 2014-05-21
- Regeringskansliet 2 – Hemsida, [elektronisk], 2013, Gemensamt europeiskt asylsystem. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/9688/a/93135>. Hämtdatum: 2014-05-21
- Reneman, Marcell. "Speedy Asylum Procedures in the EU: Striking a Fair Balance Between the Need to Process Asylum Cases Efficiently and the Asylum Applicant's EU Right to an Effective Remedy". *International Journal of Refugee Law*, 2014, Vol. 25, No. 4, s. 171-148

- Rose, Richard, 2009. "Democratic and undemocratic states", i W. Haerpfer, Christian, Patrick Bernhagen, Ronald F. Inglehart & Christian Welzel (red.), *Democratization*. Oxford University Press, s. 10-23
- Sundström, Göran & Jon Pierre, 2009. "Samhällsstyrning i förändring" i Sundström, Göran & Jon Pierre, (red), Samhällsstyrning i förändring. 1:a uppl. Malmö: Liber AB, s. 7-31
- Toshkov, Dimiter & de Haan, Laura. "The Europeanization of asylum policy: an assessment of the EU impact on asylum applications and recognition rates". *Journal of European Public Policy*. 2013. Vol. 20 Nr 5, s661-683
- Weber, Max, 1977. *Vetenskap och politik*. 1:a uppl. Göteborg: Korpen